

Competențe de bază și de comunicare pentru sectorul de transport feroviar

Versiune rezumativă Îndrumător și Materiale didactice

Competențe de bază

Formarea competențelor de bază și de comunicare pentru muncitorii slab-calificați din
cinci sectoare europene de activitate

Education and Culture

Leonardo da Vinci

COMPETENȚE DE BAZĂ

În ultimii ani, în majoritatea țărilor europene, chestiunile legate de competențele de bază ale muncitorilor au reușit, în mod deosebit, să atragă atenția, în special în ceea ce privește „literația funcțională” și „numerația funcțională”. Acestea sunt definite ca: *abilitatea de a citi, a scrie și a vorbi într-o anumită limbă și, totodată, de a avea noțiuni de matematică la un nivel care să le permită să îndeplinească activități zilnice specifice, la locul de muncă și în societate, în general.*

Curricula de față este destinată tuturor celor implicați în educația adulților. Este alcătuită din module distincte, flexibile, ce permit adaptarea la condițiile specifice fiecărui curs (durată, numărul de participanți, domeniu etc.), capitolele oferind informații despre grupul țintă, literație, numerație, abilitățile de comunicare și sociale.

Scopul principal al acesteia este de a oferi suport în formarea competențelor de bază ale muncitorilor slab calificați din domeniul feroviar, în sensul îmbunătățirii abilităților lor de scriere, citire și socotire (calcul aritmetic, unități de măsură, înțelegere a textelor etc.). De asemenea, nu este neglijată importanța abilităților de comunicare și a celor sociale cerute în domeniul de referință.

LITERAȚIA: NOȚIUNI DIDACTICE

Modulul 1: Citirea diverselor materiale specifice locului de muncă

Informațiile îmbracă formă verbală, scrisă sau vizuală. Înțelegerea informațiilor cuprinse, de exemplu, de regulamentul de *sănătate și securitate în muncă* este deosebit de importantă pentru asigurarea propriei siguranțe. Cursanții trebuie să poată să extragă și să interpreteze informații dintr-o mare varietate de texte și reprezentări grafice, de la semnele de avertizare până la complexele politici și proceduri interne. Formatul diferit al textelor afectează modul în care acestea trebuie citite și abordate.

Pentru a citi și a-și însuși corect informațiile scrise, cursanții trebuie să poată înțelege:

- formatul
- limbajul.

Cursanții pot avea nevoie de ajutor specific în:

- înțelegerea formatului și a structurii textului
- recunoașterea limbajului tipic al unor texte diferite (de exemplu, informații și instrucțiuni)
- înțelegerea sensului unor termeni tehnici sau a unor cuvinte cu care nu sunt familiarizați.

Cursanții trebuie să fie încurajați să caute, la propriul loc de muncă, diverse materiale spre exemplificare.

Acestora li se va da ocazia să se familiarizeze cu limbajul specific *măsurilor de siguranță și sănătate în muncă*, inclusiv în reprezentările grafice, precum semnele de avertizare, de interdicție etc. Pentru ca aceștia să poată identifica tipurile de instrucțiuni și expresii tipice, cursanților li se vor oferi diverse exemple de instrucțiuni pozitive, negative și condiționate.

Cursanții vor fi încurajați să adreseze întrebări legate de sensul unui cuvânt tehnic sau nefamiliar sau vor fi îndrumați să-l caute într-un dicționar. Aceasta ar putea necesita utilizarea unui dicționar multi-lingv. Cursanții ar putea avea nevoie de ajutor în folosirea dicționarelor sau a glosarelor.

Ce rezultate se așteaptă:

- să recunoască diferite tipuri de informații
- să citească și să extragă informația din text
- să localizeze cu rapiditate informația în text.

Conținutul și scopul învățării (exercițiile 1 - 21)

- Citirea avertismentelor privind siguranța la locul de muncă
- Înțelegerea înștiințărilor
- Înțelegerea procedurilor
- Înțelegerea diagramelor
- Înțelegerea regulamentelor
- Înțelegerea politicilor de siguranță la locul de muncă
- Folosirea glosarelor /dicționarelor
- Găsirea informațiilor – după cuprins
- Găsirea informațiilor – din titluri și subtitluri

Modulul 2: Comunicarea la locul de muncă

La locul de muncă, cea mai mare parte a informațiilor este transmisă verbal. Aceasta include și instrucțiuni și informații importante privind siguranța în muncă. Pentru a putea urma în mod corect diverse instrucțiuni, cursanții trebuie să învețe să asculte cu atenție. De asemenea, este important să știe să adreseze întrebări pentru a verifica și a confirma dacă au și înțeles corect informațiile primite.

Pentru a asculta cu atenție și a răspunde informațiilor primite, cursanții trebuie să poată:

- să asculte cu atenție și să aleagă cuvintele-cheie și detaliile specifice
- să pună întrebări pentru a verifica și a confirma detaliile.

Pentru a putea oferi informații clare și instrucțiuni, cursanții trebuie:

- să adreseze direct și clar instrucțiuni, într-o ordine logică
- să vorbească clar, într-o manieră potrivită situației.

Cursanții pot avea nevoie de ajutor specific în:

- înțelegerea scopului ascultării (pentru a oferi ulterior detalii relevante)
- deosebirea detaliilor irrelevante de cele relevante
- adresarea unor întrebări relevante
- oferirea de instrucțiuni într-o manieră potrivită
- întrebarea unui limbaj clar și direct atunci când formulează instrucțiuni.

Activitățile din această secțiune pun accent pe interpretarea unor roluri și pe lucrul în echipe de câte doi. Cursanții vor avea nevoie de ajutor pentru a duce la bun sfârșit aceste activități. Instrucțiunile pentru această secțiune trebuie explicate foarte clar. Nu vă bazați pe cursanți să urmeze în mod independent instrucțiunile. În acest tip de activități, modelarea și oferirea de exemple reprezintă o parte importantă a rolului formatorului, iar pentru unii cursanți ele constituie chiar o noutate.

Exercițiile de dezvoltare a abilităților de vorbire și de ascultare pe care le veți propune se vor baza pe relevanța acestora pentru situațiile din viața de zi cu zi și vor simula convorbiri telefonice sau față în față. Aceste aplicații practice pot lua forma unor discuții libere sau a unor interpretări de roluri, pe care dumneavoastră le veți organiza și structura.

La început, cursanților li se va părea ușor să vorbească despre subiecte familiare, precum cele legate de specificul locului lor de muncă. Ei își vor putea extinde ulterior abilitățile practice spre domenii mai puțin familiare.

Atunci când este necesară citirea cu voce tare, cursanții vor fi aleși cu atenție și ajutați permanent. Aceasta poate fi provocator și pentru ceilalți participanți. Fiți pregătit să parcurgeți cartonașele cu fiecare cursant în parte pentru a vă asigura că pot citi fluent și înțeleg fiecare cuvânt.

Ce rezultate se așteaptă:

- să asculte activ ce spun ceilalți
- să comunice clar cu ceilalți
- să verifice și să confirme înțelegerea celor enunțate.

Conținutul și scopul învățării (exercițiile 22 - 33)

- Urmărirea instrucțiunilor și a explicațiilor
- Ascultarea în cadrul unei convorbiri telefonice
- Verificarea și confirmarea informațiilor
- Adresarea de întrebări pentru mai multe informații
- Munca în echipă
- Oferirea de informații și instrucțiuni
- Materialele sursă

Notă: Există două pagini de materiale sursă.

- 1 Pentru cele trei activități specifice de ascultare, există un set de 6 cartoane, 3 pentru “informații” (albastre) și 3 pentru “instrucțiuni” (verzi). Fiecare pereche de cursanți va avea la dispoziție un set complet. Pentru a exersa partea de ascultare mai degrabă decât pe cea de citire, cartoanele vor fi decupate și așezate în două grupe, în ordine, cu fața în jos.
- 2 Un model de scenariu pentru uzul formatorului, pentru activitățile 6, 7 și 8 și o listă a întrebărilor orale pentru activitățile 7 și 8. Este important ca acesta să fie utilizat ca suport pentru interpretarea rolurilor la clasă și nu ca exercițiu de citire.

NUMERAȚIA: NOȚIUNI DIDACTICE

Modulul 1: Unități de măsură utilizate în domeniul feroviar

Pentru ca muncitorii din domeniul feroviar să fie responsabili, la locul de muncă, pentru siguranța proprie și a celor din jur, este esențial ca aceștia să înțeleagă și să respecte atât măsurile de siguranță și sănătate în muncă, cât și instrucțiunile

primite. În mod deosebit, muncitorii de cale ferată și acarii ce lucrează în imediata apropiere a liniei de tren trebuie să cunoască toate acestea.

Există o mulțime de unități de măsură diferite utilizate în domeniul feroviar. De aceea, cursanții trebuie să înțeleagă:

- diferitele unități de măsură folosite pentru lungimi, masă, capacitate, suprafață etc.
- abrevierea corectă pentru fiecare din unitățile de măsură
- dimensiunea aproximativă a fiecărei unități de măsură
- ce relații există între unitățile de măsură (de exemplu, între metri și milimetri)
- ce instrumente se folosesc pentru a măsura și cum se întrebunțează acestea
- când este necesar să măsurăm cu precizie și când este mai potrivit să estimăm
- limbajul matematic și forma de scriere (arabic, roman etc.) asociate unităților de măsură.

Nu faceți presupunerea că toți cursanții (și mai ales vorbitorii nativi ai altor limbi) sunt familiarizați cu limbajul specific asociat matematicii.

Limbajul utilizat pentru descrierea distanțelor minime și maxime, de exemplu, poate fi deschis la interpretări greșite. Este foarte important ca varietatea mare de expresii utilizate să fie binecunoscută și bine înțeleasă.

Cea mai bună metodă de predare a unităților de măsură este aceea de a efectua o mulțime de activități practice. Dați-le cursanților ocazia de a explora și a investiga, de la simplele activități de estimare – unde aceștia ar putea răspunde prin încercare și corectare, până la situațiile complexe în care sunt confrunțați cu situații în care răspunsurile trebuie să fie mult mai precise. Îi puteți încuraja punând accent pe faptul că abilitatea de a estima cu precizie este o mare calitate.

Activitățile ce urmează se axează pe unitățile de măsură pentru lungime. Odată ce este înțeles sistemul metric, se poate trece la celelalte unități de măsură – pentru masă, capacitate.

Notă: Instrumentele de măsură diferă și pot da rezultate diferite ale măsurătorii. Aceasta poate crea confuzie printre cursanți. Faceți-vă timp pentru a verifica dacă instrumentele de măsurat indică aceleași valori.

Ce rezultate se așteaptă:

- să cunoască abrevierile standard pentru diferite unități de măsură
- să cunoască relația dintre metri și milimetri
- să transforme milimetri în metri și metri în milimetri
- să estimeze și să măsoare distanțe în situații concrete.

Conținutul și scopul învățării (exercițiile 34 - 47)

- Cunoașterea abrevierilor standard pentru diferite unități de măsură
- Cunoașterea diferitelor unități de măsură
- Utilizarea și convertirea unităților de măsură pentru distanțe
- Estimarea distanțelor
- Înțelegerea instrucțiunilor ce implică unități de măsură
- Munca în condiții de siguranță
- Distanțe

Modulul 2: Utilizarea graficului de “mers al trenurilor”

Este deosebit de important ca angajații ce vin în contact direct cu pasagerii să aibă abilitatea de a furniza detalii legate de ruta trenurilor și orele de plecare/sosire. Aceasta presupune o foarte bună înțelegere a modului în care operează rețeaua de căi ferate, și, totodată o practică îndelungă a utilizării “mersului trenurilor”.

“Mersul trenurilor” poate fi foarte complicat. De aceea, cursanții trebuie să înțeleagă:

- cum este structurat acesta
- cum se extrag și se interpretează informațiile din “Mersul trenurilor”
- înțelesul caracteristicilor textului, ca de exemplu, cuvintele îngroșate, umbrele, simbolurile și abrevierile
- cum se parcurg rândurile și coloanele pentru a localiza o informație.

Cantitatea mare de informații din “Mersul trenurilor” poate fi covârșitoare pentru cursanți. De aceea, cea mai bună metodă de predare și de clădire a încrederii în sine este “o competență o dată”. Începeți prin a explica formatul acestuia și arătați-le că reprezintă o bună formă de organizare a unei multitudini de informații ce devine astfel mai ușor accesibilă. Identificați diferite caracteristicile ale tabelului, precum rândurile și coloanele; demonstrați-le cum aceasta poate fi utilă la localizarea informației; încurajați-vă cursanții să folosească o foaie de hârtie sau un liniar pentru a urmări mai ușor rândurile sau coloanele.

Discutați sensul fiecărei abreviații folosite și evidențiați anumite caracteristici proprii textului precum: cuvintele îngroșate reprezintă stații importante; culorile și umbrele scot în evidență informații specifice; utilizarea asterix-urilor și a trimerelor etc. Asigurați-vă că au înțeles principiul de bază al “mersului trenurilor”, și anume acela că furnizează date, în ordine cronologică, despre diferite rute ale trenurilor. Odată ce și-au însușit toate acestea, treceți la “citirea” rutelor de tren.

Pentru a le clădi încrederea de sine, este deosebit de important să efectuați o mulțime de aplicații practice. La început, utilizați tipuri de orare cu care cursanții sunt familiarizați.

Ce rezultate se așteaptă:

- înțelegerea și utilizarea abrevierilor și a indicațiilor din “mersul trenurilor”
- citirea și interpretarea informațiilor din “mersul trenurilor”.

Conținutul și scopul învățării (exercițiile 58 - 62)

- Înțelegerea datelor
- Citirea și interpretarea informațiilor cuprinse în *Mersul trenurilor*

ASPECTE LEGATE DE SIGURANȚA MUNCII

Conținut și scop

- Măsuri suplimentare de siguranță a muncii

Education and Culture

Leonardo da Vinci

© 2006 BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining, Vienna, Austria
Print: Plankopie Eder, Vienna, Austria

Această lucrare a fost elaborată în cadrul proiectului pilot LEONARDO DA VINCI
"Formarea competențelor de bază și de comunicare pentru muncitorii slab-calificați din cinci sectoare europene de activitate"

Acest proiectul a fost elaborat cu sprijinul Comisiei Europene, în cadrul programului LEONARDO DA VINCI. Reflectă doar punctul de vedere al autorilor, C.E. nefiind răspunzătoare pentru utilizarea ulterioară a informațiilor prezentate.

Număr proiect: A/04/B/F/PP-158.132

Nu are scop comercial, putând fi descărcat – până în 30 septembrie 2009 – de pe pagina de web a proiectului:

<http://www.basic-skills-for-work.org>